

Debesuata, diena 65°, naktį 55°
Saulė teka 6:53, leidžiasi 6:25

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Spalio-October 8 d., 1973 m.

Kaina 15c

237

EGIPTAS IR SIRIJA PRADĖJO NAUJA KARA

ARABAI SIŪLO EGIPTUI PARAMĄ

NEW YORKAS. — Egiptas, pradėjęs karo veiksmus prieš Izraelį, kreipėsi į Jungtines Tautas, reikalaujamas suaukti specialią asamblėjos sesiją. Egipto prezidentas Sadatas pasiuntė telegramas visoms Arabų Lygos valstybėms, primindamas, kad Arabų Gynybos paktas reikalauja, jog visos arabų valstybės gintųsi nuo Izraelio agresijos. Saudo Arabija ir 15 kitų valstybių jau pažadėjo „pilną paramą“. Marokas paskelbė, kad jis pasiuntė kariuomenės dalinį padėti Egiptui. Šiaurės Jemenas irgi pasiūlė savo kariuomenę. Saudo Arabija pranešė, kad ji „stovės šalia su visomis savo jėgomis ir galia“.

Izraelis apkaltino Siriją ir Egiptą klaidingai užpuolimu žydų Yom Kippur dieną, kada žydai meldžiasi ir atgailauja.

Stebėtojai praneša, kad Sirija ir Egiptas metė visas savo jėgas į šį „šventą arabų karą“. Izraelis žinojo apie paskutiniųjų savaitų pasiruošimus, nes iš Sirijos ir Egipto masiniai pradėjo išvažiuoti rusai. Egipte jų buvo keli šimtai, tačiau Sirijoje — tūkstančiai. Visos šeimos lėkėtuvais pradėjo išskristi prieš 40 valandų. Izraelio žvalgyba, sužinojusi apie šią evakuaciją, suprato, kad arabai kažką ruošia. Sakoma, kad sovietų valdžia iš vežė savo patarėjus ne tik todėl, kad jie nebūtų įveikti karo veiksmų ar dėl Izraelio aviacijos baimės, bet ir todėl, kad arabai būtų galėję atsukti prieš rusus, jei ir šis karas būtų pralaimėtas.

Valstybės sekretorius Kissingeris pats aplankė Egiptą ir Izraelio užsienio reikalų ministrą New Yorke ir ragino juos užbaigti Vidurinių Rytų konfliktą. Jam nepavyko susisiekti su Sirijos ministru. Visi ministrai atvyko į New Yorką ryšium su Jungtinių Tautų sesija. Kissingeris pareiškė Amerikos viltį, kad kraujo praliejimas bus sustabdytas.

Pranešimai iš Londono sako, kad pirmomis karo valandomis prie Suez žuvo šimtai izraelitų nuo miltininkos Egipto artilerijos ugnies. Izraelio taktika prie Suez esanti įsileisti kuo daugiau Egipto tankų ir kariuomenės ir priešpuoli sunaikinti tas jėgas. Visa Egipto kariuomenė liko Sinajuje, atgal jiems kelio nėra, pasakė vienas Izraelio pulkininkas Chicago Tribune korespondentui Arthur Vaysey. Egiptas pergyvens kruvinią dieną nuo firaonų laikų, kai Egiptas neteko savo kariuomenės pasijusios gauti Mozės ir paskendusių Raudonojoje jūroje.

Ragina mažiau šildyti namus

WASHINGTONAS. — Iždo pasekretorius William Simon pareiškė, kad amerikiečiai galėtų atnešančią žiemą sutaupti apie 12% šildymo alyvos, jei visi pastatai, įstaigos nusuktų termosatą trim laipsniais žemiau. Vyriausybės tyrinėjimai parodė, kad amerikiečiai žiemą mėgsta 74% šilumą savo namuose. Labai nesunku būtų šilumą pasukti ant 71%. Vartotojų kuro išlaidos visoje Amerikoje sumažėtų 609 mil. dol., o natūralių dujų išlaidos sumažėtų 927 mil. dol. Būtų sutaupta 14% dujų.

WASHINGTONAS. — Teisingumo departamentas penktadienį atmetė viceprezidento Agnew teigimą teisme, kad jis turi imunitetą nuo kriminalinių bylų. Imunitetą turi tik vienas prezidentas, sakoma departamento rašte teismui.

IŠ VISO PASAULIO

OTTAWA. — Kanada paskelbė, kad ji paruos Kinijai 224 mil. bušelių kviečių per ateinančius trejus metus. Sutartis numato 37 mil. bušelių pristatyti Kinijai 1974 m. pradžioje. Kanados premjeras Trudeau netrukus važiuos į Kiniją aptarti santykių išplėtimo ir pagerinimo.

VIENA. — Palestinos organizacijos išpėjo Vakarų valstybes, kad jos neperimtų iš Austrijos sovietų žydų emigracijos globos, nes palestiniečiai prieš tokias valstybes, kurios padeda žydams, griebis veiksmų. Sirijos valdžios laikraštis pasmerkė Sovietų Sąjungą, kad ji žydus išleisti. Emigrantai taps agresijos įrankiais, sako Baath partijos laikraštis.

ČIKAGA. — Teismas pripažino kaltais policijos kapitona, 5 seržantus ir 13 policininkų, kurie visi emė iš taverių savininkų kyšius už „apsaugą“ — policijos nesikišimą.

BOSTONAS. — Policija suėmė du juodus jaunuolius ir apkaltino juos 65 metų baltą žmogaus nužudymu. Netoli negro kolonijos įmeskeriojėse Ludvico Barba užmuštas akmenimis ir subadytas peiliu. Policija tikisi suimti daugiau piktadarių.

PEKINAS. — Kambodijos buvęs valdovas Sihanoukas pareiškė, kad jis nesutiks su valstybės sekretoriumi Kissingeriu, kai tas atsilankys Pekine. Princas pasakė, kad jo kariuomenė Kambodijoje kovos, kol Amerikos okupantai ir jų marionetės išsikraustys iš Kambodijos.

TUNISAS. — Musulmonų kraštams labai retu atvejų, Tunisas legalizavo abortus, nes gyvenotojų skaičius taip sparčiai auga, kad penki milijonų tauta iki šimtmėčio pabaigos gali tapti 13 mil. tauta. Abortai bus legalūs specialiose ligoninėse ir kliniko- se.

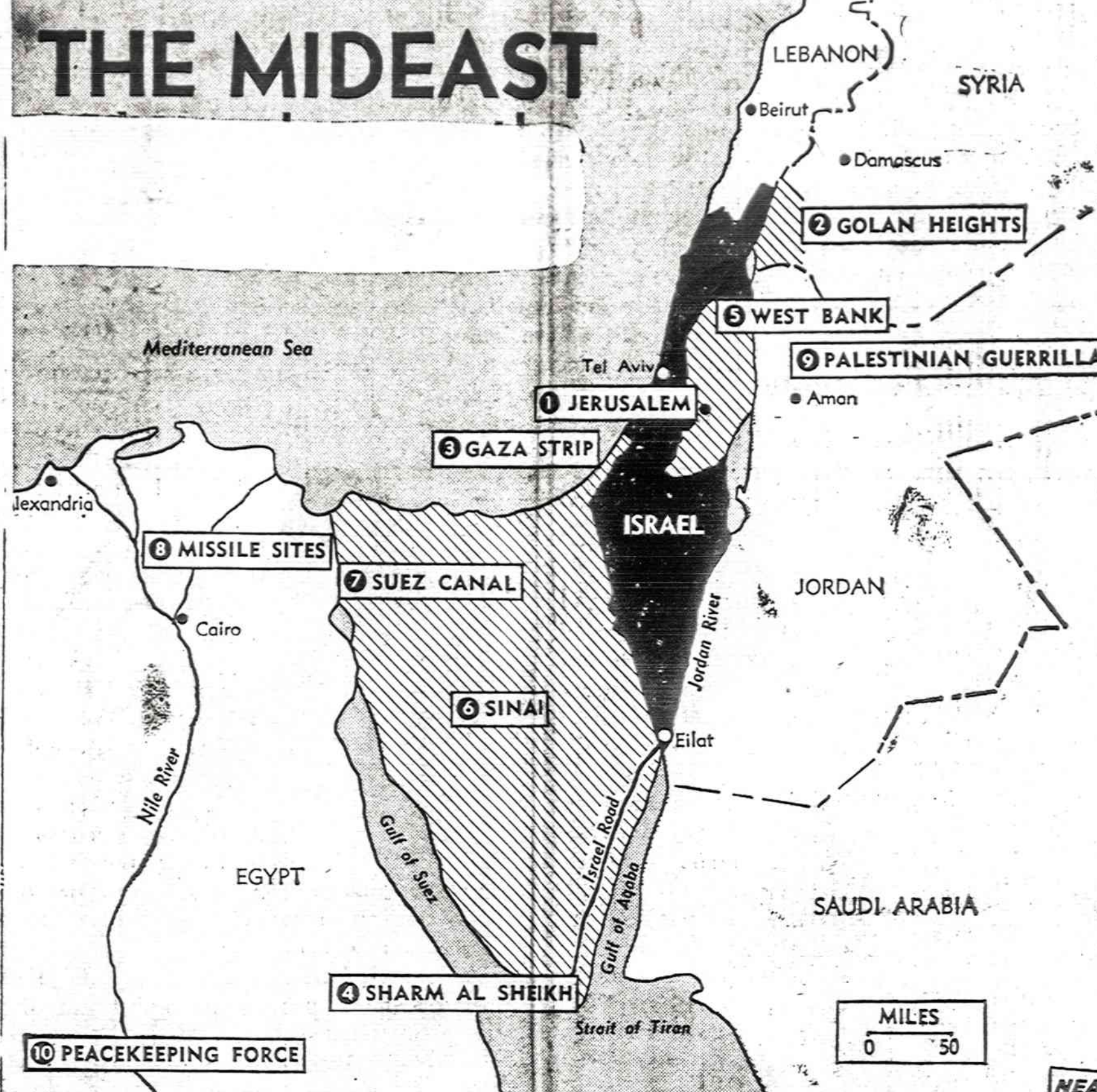
Emigruoti nori ne vieni žydai

BERLYNAS. — Sovietų mokslininkas Andrei Sacharovas pareiškė vokiečių laikraščiui Berliner Morgenpost, kad iš Sovietų Sąjungos išvažiuoti nori ne vieni žydai, bet milijonai kitų prispaustų žmonių.

„Mes reikalaujame emigracijos teisės visiems piliečiams“, — pareiškė Sacharovas. „Pasaulis už sovietų sienų pamiršta, kad Sovietų Sąjungoje yra milijonai pavergtų žmonių, kurie norėtų išvažiuoti, tačiau valstybės, organizacijos ir spauda nieko apie tuos žmones nerašo“.

Sacharovas pareiškė, kad vakar žurnalistai, Raudonojo Kryžiaus atstovai ir psichiatrai turėtų atvykti į Rusiją ir patikrinti nepaklusniųjų, laikomų bepročių ligoninėse, bylas.

THE MIDEAST

Viduriniai Rytai, kur prasidėjo jau ketvirtas karas per paskutinius 25 metus. Arabai puolė Izraelį 1948 m. gegužės mėn., bet buvo atmušti. Izraelis 1956 m. puolė, kartu su Prancūzija ir Britanija Egiptą, tačiau Jungtinės Tautos priverė Izraelį pasitraukti. Šių dienų karas 1967 m. baigėsi Izraelio laimėjimu ir arabų žemių okupavimu. Karo pailgumas buvo šesťadienį sulaužytas. Naujas karas gali likti istorijoje kaip „Yom Kippur karas“, nes arabai pradėjo pasitraukti iš žydų religinio šventės. Sirijos jėgos perėjo Golan aukštumų sieną dviejose vietose. Egiptas peržengė Suez kanalą penkiose vietose.

MASKVOJ SULAIKĖ 3 AMERIKIEČIUS STEBĖJUSIUS ŽYDŲ DEMONSTRACIJĄ

MASKVA. — Amerikos ambasada pareiškė Sovietų Sąjungai protestą dėl kelių amerikiečių korespondentų sumušimo. Grupelė žydų demonstruojant, United Press International du korespondentai Christopher Ogden ir Gordon Josefof demonstraciją stebėjo ir fotografavo. Staiga atsirado civiliai apsirėngę sovietų milicininkai, kurie ne tik snėmė penkis demonstravusius žydus, bet ir du amerikiečius, kuriuos apstumdė, užlažė jiems rankas, apspardė ir nusivedė į nuovadą. Pakliuvo ten ir Times korespondentas John Shaw. Amerikiečiams nebuvo leista paskambinti į ambasadą. Po 15 min: visi buvo paleisti.

Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykių pagerinimo nuotaikos dar nepasiekė paprastų milicijos agentų. Praėjusią savaitę vienas amerikietis korespondentas buvo išalkytas milicijoje pusantros valandos ir milicija konfiskavo jo foto filmą.

Per paskutines dvi savaites sovietų žydai surengė keturias demonstracijas, reikalaujanti teisės emigruoti į Izraelį. Sovietų žydai yra girdėję apie Amerikos kongreso nuotaikas ir norą duoti sovietams prekybos lengvatą.

Zudai stengiasi susidariusią padėtį išnaudoti ir gauti vizas. Demonstracijos šiuo metu sovietų valdžiai, kuri nori parodyti Amerikos politikams savo nuosaikumą ir švelnumą, labai nemalonios, ypačingai, jei korespondentai aprašo milicijos šiuokštumą ir smurtą.

Vienas žydas paaiškino korespondentui, kad dabar yra geriausias laikas gauti iš sovietų valdžios vizas, nes kada bus pasirašyta prekybos sutartis ir Kremlius vadai gaus, ko nori, žydų klausimas vėl bus pasimirštas. Sovietų valdžia nori viską ramiai užlostyti, kad senate pasibaigtų opozicija prekybos sutarčiai.

Nauja PET seimo sesija

Pavergtųjų Europos Tautų Seimas rugsėjo 18 pradėjo savo 20-ąją sesiją, kuri sutampa su Jungtinių Tautų 28-sios sesijos atidarymu. Jis patvirtino tekstą išsamaus Memorandumo Europinei Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijai, kuri jau pradėjo savo antrąją fazę Ženevoje. Memorandume tarp kitko pabrėžiamas tebesitęsiančios neteisėtos Baltijos valstybių aneksijos faktas ir paskutinieji rezistencijos įvykiai Lietuvoje.

PET Seimas, kalbėdamas už nutildytas sovietų okupuotų valstybių tautas, prašo Ženevos Konferencijoj dalyvaujančių laisvųjų valstybių vyriausybes panaudoti Konferenciją kaip forumą diskusijom dėl tinkamųjų metodų įgyvendinti Vakarų ir Rytų Europos valstybėse Jungtinių Tautų Chartos ir Visuotinės Žmogaus Teisių ir Pagrindinių Laisvių Deklaracijos nuostatus, ypač teisę tautom laisvai apsispręsti.

Savo pasveikinimo raštą tą dieną išrinktajam Jungtinių Tautų Generalinėse Asamblėjos pirmininkui, Ekvadoro atstovui Leopoldo Benites, PET Seimas užprotestavo prieš Sovietų Sąjungos kėsintis užtruoti Jungtinėse Tautose Baltijos valstybių suverenias teises.

Pagalau PET Seimas sutartinai perrinko naująjį sesijai ikšiolinį vadovybę: pirmininkas — Stefan Korboniski, vicepirmininkas — Vaclovas Sidzikauskas ir generalinis sekretorius — Feliks Gadomski.

PET sesijos atidaryme Lietuvos delegacijai atstovavo jos pirmininkas V. Sidzikauskas ir atžvilgiu.

EGIPTAS PERŽENGĖ SUEZO KANALĄ

TEL AVIVAS. — Egiptas ir Sirija šeštadienį 2 val. 7 min. po pietų pradėjo karo veiksmus prieš Izraelį. Egipto kariuomenė, po artilerijos apšaudymo, penkiose vietose peržengė Suez kanalą ir užėmė kai kurias izraelitų pozicijas. Sirijos tankai įsiveržė į Golan aukštumas ir užėmė strateginį Hermon kalną. Izraelio gynybos ministeris Moshė Dayan paskelbė, kad Sirija ir Egiptas pradėjo naują karą su stipriomis jėgomis. Izraelis turėjęs laikiną pralaimėjimą, tačiau laimėjęs karą per kelias dienas. Premjerė Golda Meir savo kalboje į tautą paskelbė, kad Izraelio kariuomenė ginasi visuose frontuose ir „mes neabejojame, kad pergalė bus mūsų“, tačiau ji pavadino Sirijos ir Egipto puolimą „pamišimu“.

Kovos vyksta visu 120 mylių frontu prie Sirijos-Izraelio sienos. Izraelio skelbiamomis žiniomis, Sirija metė į kovą 2,000 tankų, o Egiptas sukoncestravo prie Suez 750,000 vyrų, 3,000 tankų ir 1,000 artilerijos pabūklų.

Izraelio kariuomenė žinojo apie būsimą puolimą, nes arabų valstybės seniai planavo „didelius kariuomenės manevrus“. Izraelitai tačiau niekur nebandė peržengti sienų ar pradėti puolimą. Jungtinių Tautų stebėtojai pareiškė, kad jie matė Sirijos ir Egipto kariuomenę pradėdant puolimus. Egiptas išmetė paraišytininkus giliai Sinajuje už izraelitų kariuomenės linijų prie Suez. Izraelio jėgos tuos Egipto dalinius „valė“.

Pirmieji pranešimai kalba apie didelius Sirijos nuostolius Golan aukštumoje. Izraelio karo laivai savo gamybos Gabriel raketomis nuskandino prie Latakia uosto 4 Sirijos raketų laivus ir torpedlaivį.

Egiptui pavyko persikelti per Suez penkiose vietose ir užimti du prietilčius. Egiptas pastatė du pantoninius tiltus, kuriais į Sinajų veržiasi šarvuotai ir tankai. Visuose frontuose įvyko ir aviacijos mūšių. Pranešimai, kaip paprastai, labai skiriasi. Izraelis pranešė numušė 10 Egipto helikopterų su kareiviais, po 30 kiekviename. Sirija giriiasi numušusi tris Izraelio lėktuvus, Izraelis paskelbė numušęs nemažai prieš lėktuvų. Charakteringa, kad Egiptas skelbia praradęs 10 savo lėktuvų ir numušęs 11 — Izraelio.

Egiptas ruošiasi ilgam karui

KAIRAS. — Egipto vyriausybė, pradėdama naują karo veiksmus prieš Izraelį, uždarė visas pradžios ir vidurines mokyklas, uždraudė visas sporto žaidynes, uždarė kinus, teatrų ir kitas viešas pramogas. Mėsą krautu- vės galės pardavinėti dvi dienas per savaitę, arbatą ir cukrus bus pardavinėjami tik su kortelėmis. Vidaus reikalų ministras Sale- m paskelbė griežtas baumes vyrams, kurie vengs karinės tarnybos. Mieste visi automobiliai turi mėlynais dažais nudažyti savo prožektorius stiklus. Gatvių kampuose vyrai su dažais atlieka šį patarnavimą.

Amerikos šeštasis laivynas Viduriniojo jūroje nutraukė visas atostogas, visi karininkai ir kareiviai gavo įsakymus tuoj pat sugrįžti į savo laivus, kurie li- ko stovėti savo uostuose. Tie laivai, kurie buvo jūroje, nepakei- tė savo pozicijų ir laivyno operaci- jos vyksta normaliai, nežiūrint karo Viduriniuose Rytuose.

BELFASTAS. — Š. Airijos trys nuosaikos politinės partijos pranešė, kad derybose dėl pro- vincijos atėities, padaryta pa- žanga.

ANTRININKAS J. Audėnas. Taip pat dalyvavo ir iš Romos atvykęs Lietuvos Charge d'Affaires prie Vatikano ir PET Delegatūros Romoje narys Stasys Lozoraitis, Jr., kuris padarė pranešimą apie Vatikano ir Italijos politiką pavergtųjų tautų, ypač Lietuvos, atžvilgiu.

(E.)

LIETUVIS PENSININKAS KALIFORNIJOJ

Paskutinės vasaros sezono ekskursijos

(Tęsinys)

2. Dviem busais nuvykome San. Francisko įlankos karines apsaugas (Fort Point) ir Ghiradelli aikštės pamatyti.

Salia Ghiradelli aikštės yra seniesiems susirinkti salė (Senior Center) ir tame pat pastate yra nedidelis laivininkystės muziejus. Ekspонатų tarpe yra didžiulis senovės laivo inkaras, kurio tai laivo priekinėskiautėlė, šiek tiek laivo prietaisų, o ypač daug įvairios paskirties laivų maketų, paveikslų ir kt. Labai įdomūs ir gražūs senovės piešiniai ant banginių ar kurių kitų žuvų dantų ir žandikaulių.

★

Ghiradelli "aikštė" tai kompleksas pastatų atkarnėje ties įlanka. Tuose pastatuose pilna įvairiausių krautuvų ir restoranų. Perėjus per žemutinio 3 aukšto pastato krautuves išeinama į aikštę, kurioje yra fontanas su gražiomis undinėmis, n' m'omis). Netoliese kampuotyje jaunuolis, pasidėjęs priešais kepurę pinigams pasirinkti, puikiai grojė fleita. Priešais kalną (įlankoje) matosi buvęs garsusis Alcatraz kalėjimas. Jei patie aikštele į priešingą pusę, tai išeinama į gatvę, prie kurios, esančiame didžiuliam pastate, čar 3 ar 4 aukštai pilni įvairių krautuvų. Vienu žodžiu, Ghiradelli aikštė tai krautuvų ir restoranų rajonas, gal daugiau ne apsipirkti, o pinigams išleisti.

★

Iš aikštės vykome apžiūrėti įvažiavimui į San Francisko įlanką nuo priešų ginti 1853—1861 m. pastatytą fortą. Tai didžiulis 3 aukštų degtų plytų skliautų stiliaus pastatas, kuriame suglaustai gyveno 600 kareivių ir karininkų, galėjusių operuoti pastatytomis 126 kanuolėmis kiekviename aukšte po 30 kanuolėmis kambary. o likusios "ant stogo" — atvirai). Svediniai galėje siekti apie dvi mylias. Tame pat pastate virtuvės ir kambarys ar du ligoninėi. Laikui bėgant keitėsi ginklai ir kanuolių pajėgumas bei jų pritaikymas, tad plytų pastatas nebetiko. 1933—1937 m. fortas buvo panaudotas kaip darbų bazė statant Golden Gate tiltą. Antrojo karo metu apie 100 karių ejo sargybą, kad neplauktų povandeninis laivas, bet nei tada nei anksčiau tam fortui neteko ginti.

Nepaprastai tikslaus apskaičiavimo ir preciziškai dailaus darbo spiraliniai tašyto granito laiptai nuo apačios ligi "stogo" — viršaus, o tokių laiptų bene treji. Kambarių tinkas aptrupėjęs ir iš viso pastatai reikalinga paremontuoti. Dabar šis pastatas yra Parkų tarnybos žinioje, kaip istorinis dalykas.

Po fortą mus lydėjo ir paaiškinimus teikė geros nuotaikos gidas (aprengtas civ. karo metu uniforma), kuris suorganizavo iš mus vienai kanuolei "iššauti" komandą (asm.), parodydamas vyksmo eigą ir spartą. Kanuolių iš viso tik pora palikta, kaip pavyzdžiai.

Fortas — pastatas savaime atrodo didelis, bet iš kiek atokiau pasišūrėjus į jį ir į gretimais esančią Golden Gate tiltą atramą (šlaitą), tas pastatas atrodo nykštuku, nes yra kur tai žemiau po pačiu gigantišku tiltu.

★

3. Su trečiąja ekskursija, kurioje aš dalyvavau, vykome į šv. Pranciškaus miestą pamatyti metinę dailės parodą, vykusią aikštėje prieš miesto įstaigų rūmus. Porodos stendai, stalai ir kt. užėmė didžiulę aikštę, o dailininkų ar mėgėjų bei jų talkininkų šimtai.

Teke matyti:
a) pora vitražų; viename jų pavaizduota juoda moteris, kitame indėnas;
b) labai gražių nuotraukų,

c) kinų menininkų skyriuje puikų paveikslą — būrį smarkiai bėgančių arklių;

d) smulkių, dailių ir drebėžny metalo išdirbinių (paveikslų?);

e) turbūt kokios mokyklos gipso veidų, galvų, kojų, stovylių ir kt.;

f) puikių miniatiūrinių, vidutinių ir didesnių keramikos dalykelių;

g) įdomų vaikų darželį, kur "studentai" "pieše", "skulptūrą" lipdė ir t. t. (Prisipažinsiu, kad jie, mano akimis žiūrint, mažai atsiliko nuo daugelio matytų paveikslų);

h) puikių gamtos ir gyvūniškos pavaišų Artists Guild of S. Fr. stenduose;

i) aibes stalų su įvairiausiais rankų darbo blizgučiais, papuošalais, žiedais, papuoštais įvairiais akmenimis ir t. t.

j) net rankų darbo įvairaus dydžio peilių.

k) įvairių medžio išdirbinių;

l) pora išskirtinų paveikslų: pirmajame pavaizduota prie namuko sėdinti senutė, o visa tai padaryta šiuo būdu: senutės veidas pieštas, ant pečių užmesta natūrali skara, užpakalyje kyšo tikros kėdės atlošas, o šonuose namuko dalis; visa tai įremuota ir paveikslas kainą 700 dol. Kitas pieštas paveikslas, vaizduojas jaunos moters galvą, kurios akys, vatos ar skuduro, fonas medžiagos ir gabalėlis medžiagos biustuį pridengti. Šio paveikslas kainą 500 dol.

m) Kalifornijos universiteto Berkeley campūs stende didokas paveikslas išreiptais veidais lyg prieš išgaugta veidrodį stovėję;

n) mačiau ir tikrą pornografinį paveikslą. Jei tai buvo meniškas, darbas, tai ne vieta jam buvo parodoje, nes S. Fr. ir taip netrūksta visokio brudo.

★

Dailės parodos pamatyti mes vykome penktadienį, tad aš pasilikau S. Fr. savaitgaliai pas dukrą praleisti.

Sekmadienį išklausu Golden Gate parko dūdų orkestro koncertą, skirtą prisiminti buvusį ilgametį (bene 40 m.) to orkestro dirigentą R. Murray. Koncertas vyko Golden Gate parke, kur orkestrui pastatytas spec. pastatas.

Miela buvo išklausti 10 ar 11 dalykelių, kurių tarpe pora uvertiūrų ir puikių dainų su solistu tenoru R. Gallegas.

Šia proga velionis dirigentas buvo prisimintinas kalbose ir miesto majoro laišku našlei.

Koncerto metu vyresniesiems nuotaiką gadino ilgaplaukis ir ilgabardis, kokių 35 m. vyras, be marškinių, matomai prisiryjęs narkotikų, aikštėje prieš orkestrą šokdamas ir maivydamsis, kol atvykęs policininkas sudraudė.

★

Rugsėjo 25 d. dviem busais važiuojame į Santa Cruz pabūvoti pajūry, apsilankyti vietos meno galerijoje ir pamatyti brolių Antonelli gėlyną.

Privacioje meno galerijoje — muziejuje yra normalaus dydžio vaškinės figūros, vaizduojančios Kristaus Paskutinę Vakariene (tarpe 12 apaštalų), pagal Leonardo Da Vinči garsųjį paveikslą. Susėdus įjungė kasdienį pranešimą apie istorinį įvykį, dalyvius ir garsųjį dailininką Leonardo Da Vinci.

Figūros, veidai, rūbai, spalvos, kambarys, lubos, stalas, o ant jo duona, žuvis ir vynas, visa kas taip dailiai, puikiai ir įtikinančiai padaryta, kad tenka tik pasigėrėti. Nors figūros — paveikslas padaryta 30 metų, tačiau iki šiol jokių pakaitų, anot muziejaus tarnautojos pranešimo, netekę daryti. Ant stenos pakabintas išsiuvinėtas paveikslas, pagal vaškinį figūrų vaizdą, bet toli gražu ligi

Gaila, kad muziejus neturėjo Leonardo Da Vinči paveikslu nuotraukos, būtų buvę galima palyginti. Bet kaip ten būtų. Paskutinės Vakarienes vaško skulptūros ir visas ansamblis pasigėrėtina puikus. (Taip ir norėjosi iš anksto prisistatyti Sv. Petruį ir paspausti jam ranką).

Santa Cruz garsus smėlio paplūdimiu ir prie jo visokiausiais įrengimais jaunimui pažaišti, pasivažinėti ir t. t. (neišskiriamas galimybės pinigų išleisti). Šiuo laiku visi pastatai ir įrenginiai uždaryti, nes mokslo metas.

★

Kas kur užkandę, vykome pamatyti brolių Antonelli gėlyną, kur dominuoja begonijos, azalijos ir kt. gėlės. Netrūksta ir dekoratyvinių medelių. Gėlynas keliolikos akrų plotu. Daug didelių šiltadaržių, o didesnė pastatų dalis pridengta piautinėmis skalomis, kad esant reikaliu būtų galima apdengti.

Kaikurios moterys net gėlių prisipirko.

Iš gėlyno, per kalnus ir miškus, vykome namo. S. Šurkus

(Pabaiga)

Barborai Viznienei 86 metai

Bridgeport, Conn. Barbora Vizniene atvyko iš Lietuvos prieš pirmąjį pasaulinį karą; būdama visai jauna mergaitė. Beveik visą laiką gyveno Bridgeporte. Tam tarpe tik apie 7 metus praleido New Yorke. Nuo pat "Naujienu" pasirodymo buvo jų skaitytoja. "Naujienu" ją ir dabar lanko. Tai realia asmenybė. Pasijūri, nepapirastu blaivumu, sąlūgumu ir, kas svarbiausia tokiame amžinyje palyginti gera sveikata, sveiku protu ir puikia orientacija.

Tiesa, praeitais metais negalėjome atšvęsti jos 85-tojo gimtadienio, nes buvo sunkiai susirgusi. Buvę gavusi širdies smūgį, skubiai nuvežta į ligoninę, kur keletą sekundžių ligonių sustoję plakusi jos širdis. Bet dėka modernių gydymo priemonių, atsigaavo. Po to jai padarė operaciją įdėjo vadinamą "pace maker". Būdama ligoninėje jau ir pati nesitiki jo pasveiksianti. Ligoninėje išbuvo apie 4 mėn.

Reikia pastebėti, kad ji nepaprastai pasitaisė ne tik dėka

KUR BUVO PILĖNAI?

Kur yra tie garsieji Pilėnai, kuriuos gryn kunigaikščio Margirio vadovaujami narsūs lietuviai?

Tikra vieta dar iki šiol nėra

viskų organizacijų. Buvo ne tik pasyvūs nariai, bet ir veikčiai, ypatingai Adomas. Jeigu pavartysime ALTo ar BALFo knygas, tai rasime jų paaugutas gana stambias sumas. Barbora likusi našlė dar ilgus metus aukojė Lietuvos laisvinimo reikalams. Jie nepamiršo ir vargė atsidūrusių tremtinių, siuntė jiems siuntinius į Vokietiją, Italiją ir kt. Jie rūpinosi jų atvykimu į šį kraštą, bei jų įkurdinimu.

Todėl rugsėjo 8 d. ji gražiai paminėjo savo gimimo dieną mažam artimųjų būrely. Ją aplankė tolimesni jos vyro gimtinais iš New Jersey. Ta proga jai buvo įteikta graži raudona rožių puokštė.

Ilgiausių ir sveikiausių metų, mieloji Barbora!

Viešnia iš New Jersey

nustatyta. Iš visų apylinkių ir iš kryžiuočių magistro Dietricho žygių eigos reikia darytis išvadą, kad Pilėnų tegalima ieškoti tik Nemuno žemupio krantuose.

Voigtas ir Narbutas Pilėnais laikė Pilonių kaimą prie Dotnavos upės. Bet tai klaidinga.

J. Basanavičius bandė Pilėnų ieškoti arti savo gimtinės. Jis galvojo, kad Pilėnai buvo Pilia-kalnių kaimas.

Strykovskis, o paskui ir Kojalavičius galvojo, kad Pilėnai yra Ponia. Bet kryžiuočiai anuomet dar nebandavo pasiekti tolimo ir sunkiai pasiekiamo Nemuno vidurio. Darsūniškio pilį jie pirmą kartą puolė tik 1372 metais.

give... so more will live

HEART FUND

Dining with loved ones is always a special occasion

Your settings build quickly! So do your savings!

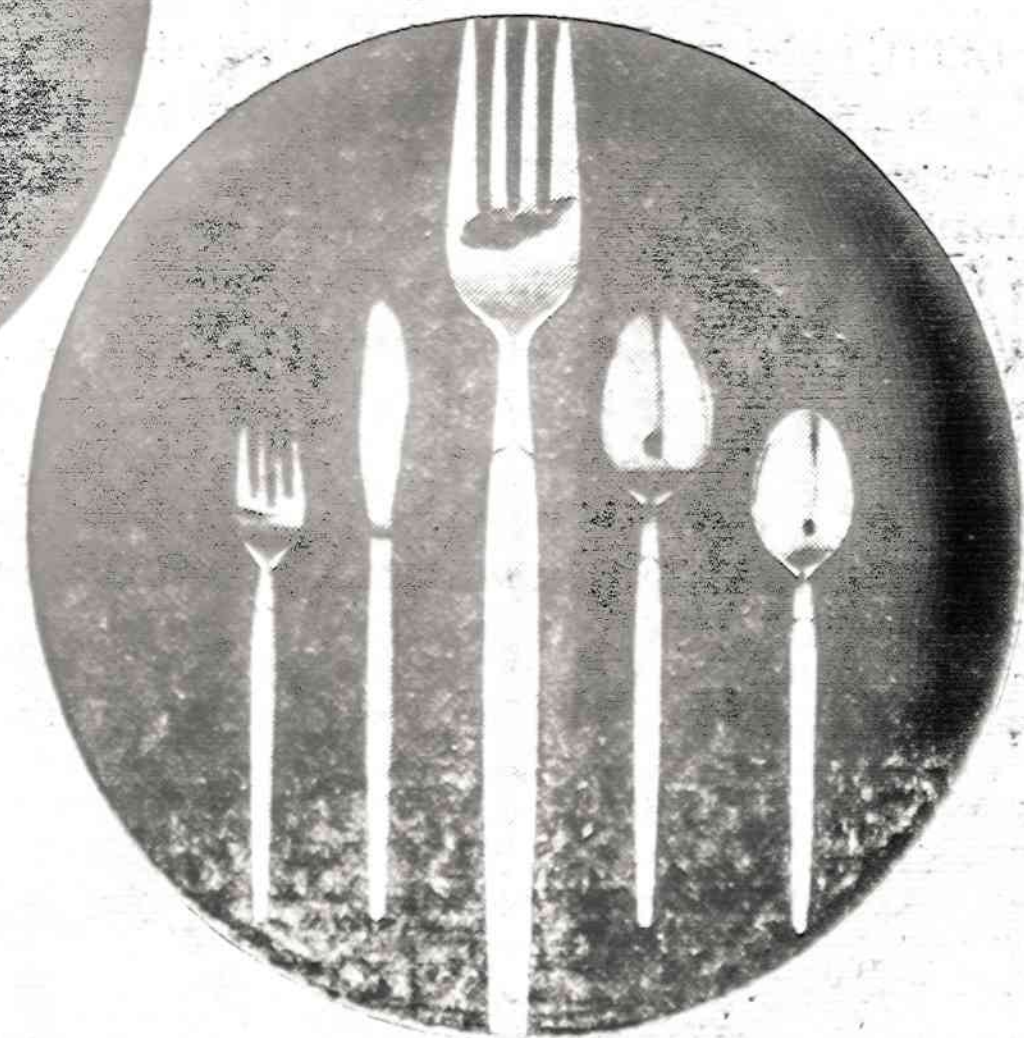
FREE your choice of a lovely 5-piece stainless setting.

The Winthrop Collection...

The Windermere Collection...

Moderniško apipavidalinimo su švelniu išraižytu piešiniu. Tik geriausi stainless išdirbiniai turi tokius meniškų piešinius.

Moderniškes Skandinavijos W. M. Dalton apipavidalinimas. Tik europietiški meisteriai suteikia tokių gražių matinių ir tikslų išbaigimą.

Union Federal Savings and Loan Association

BRIDGEPORT OFFICE: 3430 S. Halsted St. Chicago, Ill. 60608 Phone: 523-2800

LINGOLN MALL OFFICE 139 Lincoln Mall Matteson, Ill. 60443 Phone: 747-4100

PERGREITAS LIETUVIŲ NUTAUTĖJIMAS

Iš Dr. K. Pautienius paskaitos, skaitytos Detroite visuotiniame LŠST suvažiavime

Be lietuvių kalbos nyksta lietuviškos šeimos, organizacijos, parapijos. Akrono nustojo veikti lietuviška parapija, nebėra lietuvių kalba pamaldų. Uždaryta Šv. Jurgio parapijos mokykla Clevelande. Čikagoje uždaryta ir nugriauta Šv. Mykolo parapijos bažnyčia. Neseniai Clevelande vienas paskaitininkas kalbėjo tema "Ar 1985 metais bus Amerikoje lietuviška parapija su lietuviškom pamaldom". Šeštadieninėse mokyklose, pagal LB pranešimus, mokinių skaičius mažėja. Stovime pavojingoje padėtyje, esame lietuvių nykimo saulėlydyje.

Daugiausia dėl to esame kalti patys. Imkime pavyzdį: dažnas priėmęs Amerikos ar Kanados pilietybę, jau laiko save amerikonu ir nieko apie lietuvių nebežino. Jam nebereikia lietuviško laikraščio, nei knygos, o su vaikais jau ima kalbėti daryta anglų kalba.

Kita nesupratusių lietuvių grupė tai jau šiame krašte gimusių. Jie galvoja, kad jau Ame-

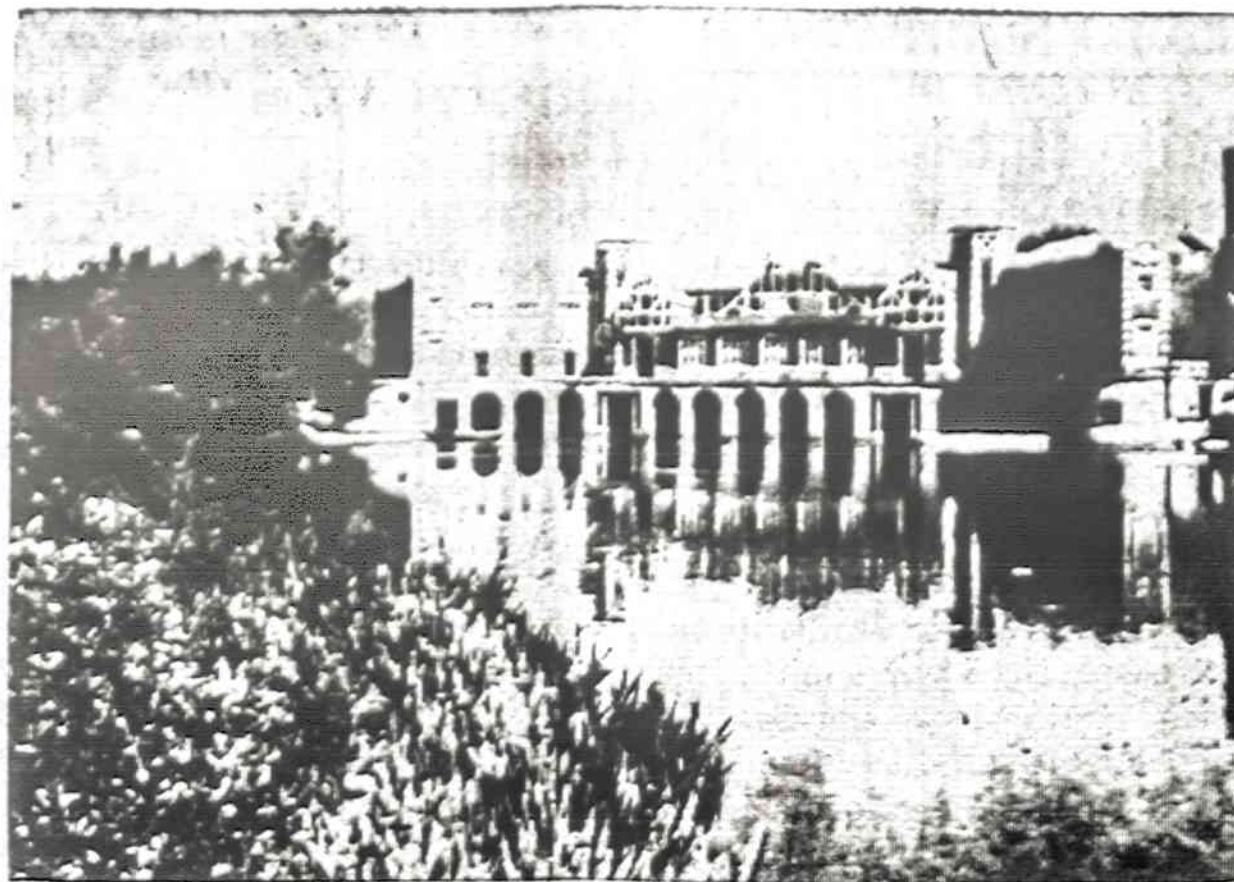
rikoje gimę jie ir yra amerikoni. Jie maišo pilietybę su tautybe ir galvoja, kad gyvenant Amerikoje laikyti save lietuviu yra neloyalumas šiam kraštui. Kodėl airiams, žydams ir kitiems prieš 300 metų į šį kraštą atvykusiems lojalū būti airiais, žydais ir t. t., o lietuviui vos pilietybę priėmusiam neloyalū? Tai mūsų didžiausia yda, kurios turim atsikratyti. Mes sąmoningi lietuvi esame lojalūs Amerikai. Savo darbu, dalyvavimu rinkimuose, gindami šį kraštą nuo priešų tą lojalumą rodome. Šiam kraštui mes atiduodame viską ką turime geriausio — savo Lietuvoj įsigytas profesines žinias, savo mokslines, kultūrinės vertybes. Bet mes neišsižadame savo tautybės, nei savo okupuotos tėvynės.

Liūdna, kad dažnas, bijodamas kalbėti su vaiku lietuviškai, kad jo angliško akcento nesugadintų, geriau kalba namuose daryta anglų kalba. Tuo būdu nei vienos kalbos vaikai gerai neišmoksta. Mano 3 vaikai namie

kalba tik lietuviškai, tačiau ne tik nesugadino jų angliško akcento, bet jie labai gerai baigė aukštuosius mokslus ir dirba savo profesijose. Tai žino visi sąmoningi lietuvi.

Prieš 18 metų Clevelando vysk. Krol (lenkas), dabar jis yra Filadelfijos kardinolas, pasakė Lietuvių Katalikų federacijos kongrese: "Man labai gaila nykstancios kultūringos lietuvių tautos dalies. 66 procentai lietuvių išteka už svetimtaučių. Jūs lietuvi turite organizuoti ką nors daryti, nes greit išstiprsta šitame Amerikos tautų mišinyje." Labai gaila, kad šio lenkų vyskupo patarimo nepaklausėme, kad nieko organizuoti nedarome, kad per greit nutautėtume. Gerai žinome, kad savo laiką, lietuvi atvykę į šį kraštą, neturėdami savų organizacijų nei parapijų, buvo lenkinami lenkiškose parapijose ir organizacijose. Laimė, atsirado lietuvių apatšalai dr. Šliupas ir kun. Burba, kurie steigė lietuviškas parapijas, organizacijas ir sustabdė lietuvių nutautėjimą.

Šiandien ir vėl reikia lietuvių apatšalų, kurie išgelbėtų mus nuo nutautėjimo ir išnykimo. Kaip čia Amerikoje, taip savo laiką Rusijoje lietuviams grėsė nutautėjimas, kada lietuvi vedavo rusus; o lietuviatės tekėdavo už rusų. Štai, ką apie tai rašė a. a. generolas Nagevičius. Tuo metu Petrapiolio lietuvių gydytojų ir medicinos studentų korp. Fraternitas Lithuania priėmė nutarimą — nevesti rusių, tik lietuviates. Tam nutarimui nei vienas nenusikalto — visi sukūrė lietuviškas šeimas. Matome, kad toks organizuotas nutarimas, apsaugoti nuo per greit nutautėjimo, daug reikalingas. Ir mes čia Amerikoje turėtume skatinti jaunimą kurti tik lietuviškas šeimas. Mišrių šeimų kiekis vis didėja ir neužilgo mes visai nutautėsime, jei kol dar laikas nieko organizuoti nedarysim. Tur būt daugiausia dėl to kalti tėvai ir organizacijos. Kada jau vaikas eina prie altoriaus per vėlu kas nors daryti. Tėvai iš mažens turėtų prižiūrėti ir rūpintis, kad jų vaikai draugautų su lietuviomis, nes nuo pažinties einama prie draugystės, mėsės ir vedybų. Amerikoje kas 3-4 šeima yra išsiškyrus. Ypač didelis škyrybų skaičius būna mišriose šeimose. Kada jaunuolis, jaunuolė pradeda įsimylėti, nebežiūri nei į pa-

Čikagos Humboldt Parko lagūna užima 22 akrus. Šiais metais vanduo buvo išleistas, dugnas išvalytas ir miesto viešųjų darbų departamentas išpylė molėtą dugną 18 colių storumo žvyro sluoksniu ir prileido švaraus vandens. Visą vasarą vaikai maudėsi naujoje maudykloje. Įdomu, kad lagūnos dugne, be įvairių šiukšlių ir mažų karpių, buvo rasta ir 24 colių lydeka.

DR. K. PAUTIENIS

ST. PETERSBURG IR LIETUVIAI ŠAULIAI

Daug kartų teko praleisti atostogas Floridoje, taip pat Kuboje jos revoliucijos išvakarėse, bet pirmą kartą nutariau aplankyti seną ir garsią savo turistais St. Petersburg lietuvišką koloniją. Čia atostogauti yra labai patogiu ir gera, nes papildimiai yra geri, o vanduo rugsėjo 8 d., 83C, o oras — 87C. Kaip ir Majami Floridoje, miestas skiriasi nuo papildimų kanalu, yra St. Petersburg miestas ir St. Petersburg Beach, ir šis pastarasis yra tik daugumoje vasarotojų ir turistų miestas.

Didelis pusiasalis, kuriame yra St. Petersburg miestas ir St. Petersburg Beach yra apsuptas iš vienos pusės kelių mylių plūčio Tamos įlanka, o iš kitos pusės yra didžioji Mexico įlanka, iš kurios vėžiasi į sausžemį dideli uraganai. O jų didžiuliai vėjai nepasiekia St. Petersburg, daugumoje jie krypta į šiaurę.

St. Petersburg yra ne tik gyvenamos ir poilsio vietos, bet kaip ir kituose didžiuose kurortuose yra ir pramogų: naktiniai klubai su šokėjais ir muzika, jachtų, laivų klubų, šunų lenktynių klubas, kuris daugiausia vilioja ir azartinius lošimus kaip ir arklų lenktynės, tik, žinoma, daug įdomesnės, nes šunys patys bėga be jokių varovų.

St. Petersburg yra ne tik pensininkų miestas, bet tenai yra ir daug žmonių jauno amžiaus su mažais vaikais. Vasarą motelių kainos yra 40% žemesnės. Nuo seno St. Petersburg yra vadinamas pensininkų karalija. Jau 1885 metais Amerikos Gydytojų Draugija paskelbė, kad

pročių, kalbos, šitikinimų skirtumus, bet kada po medaus mėnesio pradeda gyventi nebe jausmais, o protu, tada iškyla tie visi skirtumai, kurie dažnai priveda prie škyrybų. Dažnai iš tokių jaunuolių išgirsti priekaištų lietuviškų organizacijų atžvilgiu, kad niekas iš rimtesnių žmonių jo neįspėjo, nepatėrė.

Čikagoje ir Clevelande turim po 60 įvairių lietuviškų organizacijų, tačiau nei viena iš jų šiuo klausimu nesirūpina, viešai jo nediskutuoja, todėl atsiranda vis daugiau mišrių šeimų ir vis daugiau skęstame šioje tautų jūroje.

Kada savo spaudoje dedame mišrių šeimų vedybines nuotraukas, lietuvių nepasitarinaujame, o priešingai, skatiname sudarinėti mišrias šeimas. Daugumoje, be mažų išimčių, mišrios šeimos yra žuvusios lietuviškai parapijai, organizacijai ir lietuviškai bendruomenei. Yra jaunuolių, kurie abejingai žiūri į mišrias vedybas, bet kai mūsų spauda ir visuomenė aprašo tokias vestuves, deda nuotraukas, jų tėvai pasinaudoja lietuvių duosnumu, kurie sunėša dovanas, tada jaunuolis jau ima abejoti ir galvoti ar nereiktų ir jam tuo keliu pasukti.

Nesmerkim tų jaunuolių, bet savo neapdairumu nepastimekim tuo keliu eiti kitų. Darykime ką nors ir darykime skubiai.

toliau nuo vandens. Floridoje kainos pabrango ir dėl to, kad daug mašinų su California leidimais ieško perkto namų. Gal, California žemės drebejimas paskatino žmones keltis daugiau į Floridą.

Truputį apie šaulius. Šitie 1973 metai šauliams yra labai reikšmingi ir atsimitini, nes šiais metais sukanka 100 metų nuo Vlado Pūtvio gimimo, V. Pūtvis, Lietuvos šaulių Sąjungos įkūrėjas, yra labai daug nusipelnęs lietuvių, šauliams ir kovoje už Lietuvos laisvę. Šiais metais šauliai savo veiklą stiprina, naujų šaulių dalinių steigimu, per spaudą iškeliami V. Pūtvio veikla ir reikšmė lietuvių tautai.

Kas buvo V. Pūtvis? Jis buvo didžiausias pavyzdys visiems lietuviams, kaip reikia aukotis, dirbti ir pasižvelgti lietuvių ir Lietuvos laisvės atgavimui ir jos išlaikymui. St. Petersburg jau buvo keletą šaulių šeimų. Esant didelei lietuviškai kolonijai, buvo numatyta steigti šaulių vienetas. Dr. K. Pautienis, atvykęs į St. Petersburgą, pasitaręs su malonių lietuvių klubo vedėju Kl. Jurgėla ir šaulių Albertu Mateika, kuris yra St. Petersburg lietuvių choro vedėjas, skai- tė rugsėjo mėn. 9 d. paskaita

apie šienligę ir smulkiai nupiešė apie šaulių veiklą tremtyje ir apie V. Pūtvio 100 m. gimimo sukaktį ir reikšmę lietuvių tautai ir Lietuvai.

Po paskaitos šauliai ir prijauciantieji šauliams buvo pakviesti į atskirą klubo vietą ir, pirminkaujant Al. Mateikai buvo įsteigtas šaulių dalinis — kuopa. Kuopos pirmininku išrinktas Al. Mateika, valdybon išrinkta Emilija Grušienė, A. Bacevičius ir J. Babrys. Revizijos komisijon išrinkta: Aniceta Miliauskienė, Ona Juškenė ir Jonas Valauskas. Susirinkime dalyvavo ir svečiai iš Clevelando M. Al. Smelstoriai, aktyvūs šaulių kuopos nariai ir šaulė O. Pautienienė.

Šauliai, St. Petersburg, lietuvių kolonijoje, neskaldys lietuvių, bet jungs visus lietuvių ir talkins kultūringą veiklą dirbti. Linkime, naujai šaulių kuopai geros sėkmės. Šauliai suaktyvins lietuvių kultūringą veiklą ir papildys kultūrinio lietuvių gyvenimo darbo spragas. Kaip patėbėta, St. Petersburg lietuvių klubo nariai ir kiti lietuvi, ne nuobodžiauja, kas sekmadieniais susirinkę pavalgio pietus, o vėliau padainuoja ir pašoka. Klubo patalpose dažnai vyksta paskaitos ir kiti parengimai.

JEIGU NEBŪTŲ SENŪJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŪJŲ!

Prof. Vlado Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiškų, socialistinių, laisvamanikių ir kitų organizacijų atlikti darbai, išteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti: 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/4% a year

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmoko daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimui apdraudimą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudimą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudimą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudus mokeskis \$2.00 metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijū. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Neseniai išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui
Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenei ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/4%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	trims mėnesiams — \$6.00 vienam mėnesiui — \$2.00
Kanadoje:	
metams — \$22.00 pusei metų — \$12.00 vienam mėnesiui — \$3.00	
Užsieniuose:	
metams — \$28.00 pusei metų — \$15.00 vienam mėnesiui — \$5.50	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, penktadienius, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HA 1-4100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIEŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryt. iki 5 val. vakar. Seštadieniais — iki 12 val.

Tvarkos nebuvo ir nėra

Rusams įkėlus koją į nepriklausomą Lietuvą, žemės ūkyje viskas išardyta. Rusai komunistai pasigyry, kad jie įves geresnę tvarką, kad geriau paskirstys derlių, kad visame krašte bus pakankamai duonos ne tik tai buožei, bet ir proletarui. Jeigu komunistams rusams tikrai būtų rūpėjęs geresnis duonos paskirstymas, tai šiandien visame krašte būtų pakankamai duonos kiekvienam gyventojui. Bet "tarybiname" ūkyje tvarkos nebuvo ir nebėra. Per 30 metų komunistai ruošė įvairiausius planus ir ėmėsi visų galimų priemonių, bet nieko nepajėgė padaryti. Nepajėgė todėl, kad rusų įvestos tvarkos principai yra negerai. Be to, rusai pasakoja vieną dalyką, o daro visai ką kita.

Vienas turistai, praleidęs penkis dienas Vilniuje, norėjo pamatyti, kaip tie lietuviški ūkiai atrodė, ir kaip žmonės juose gyvena. Jis turėjo ligotą motiną ir norėjo ją aplankyti kolchoze. Motina negalėjo važiuoti į Vilnių, nes gydytojas buvo liepęs 80 metų moteriškai gulėti lovoje. Turistė buvo pasiryžusi sumokėti visas taksi išlaidas. Ji norėjo apmokėti ir ją lydintiems policininkui algą ir reikalingus priedus, kad tikrai išleistų į kaimą. Valdžios patvarkymai yra griežti ir niekas nedrįso jos išvežti; 40 kilometrų nuo Vilniaus esantį kaimą. Ji pradėjo vaikščioti iš vienos įstaigos į kitą. Kai "Gintaro" ir "Inturisto" vadovybės negalėjo išsiderėti jai leidimo sergančios motinos aplankyti, tai ji pradėjo varstyti valdžios įstaigų ir komunistų partijos centro komiteto sekretorių duris. Niekas jai leidimo išvažiuoti į kaimą nedavė, bet užtat partijos centro komitetas ją nustebino: vietoj leidimo į kaimą, atvežė sergančią senutę į Vilnių. Ji turėjo progos dvi valandas su ligone pasikalbėti, žinoma, palydovų akivaizdoje.

Lietuviškame kaime turėjo būti didelis vargas, jeigu ligota senutė buvo susirūpinusi pašarų paruošimu. Ji turėjo vieną karvę. Jeigu ji nepasiruoš pakankamai pašarų, tai neturės kuo karvės šerti. Senutė mažai tegalėjo pasakyti, bet iš visko buvo aiškiai matyti, kad kaime buvo didelis vargas, kurio okupantas parvykusiame amerikiečiui nenorėjo parodyti. Turistas, negalėdamas pamatyti gimtinio kaimo, nusipirko kelis lietuviškus laikraščius ir juos atvežė Amerikon. Viename jų A. Česnulevičienė, vieno kolchozo ekonomistė, pataria labiau branginti duoną. Ji pasakoja, kad šiais metais rugių derlius buvo geras, vietomis jis atnešęs net 26 centnerius nuo hektaro, bet ji susirūpinusi bendra tvarką visame kolchoziniame ūkyje. Aukštas pareigas einanti ir žemės jau nedirbanti ekonomistė, be kitų dalykų, dar ir šiaip rašo:

MŪSŲ RŪPESIAI IR UZDAVINIAI

Dėl Britų Honduraso, kaip krašto "naujamajai Lietuvai" įsteigti

P. STRAVINSKAS

Pirmesniame savo rašinyje (Dėl steigimo "naujosios Lietuvos") pareiškiau savo neigiamą nuomonę dėl keliamos minties steigti dabar kuriame pasaulio krašte kompaktinę lietuvių kooniją iš jau įvairiuose kraštuose isikūrusių iseviu, ypač gi steigti savo "naują valstybę, tą "naują Lietuvą". Idėja, kaip rašiau, tegu ir labai graži, bet nereali, neįgyvendinama, nes vargu kas iš mūsų iseviu į tą mums "pažadėtą žemę" keltųsi, norėtų joje (metęs kraštą kur dabar isikūrė) "pradėti savo gyvenimą iš naujo".

"Ivykdyti planus, socialistinius isipareigojimus, mes, žemdirbiai, laikome savo šventą pareigą. Reikėtų, kad ir kiti šita pareigą, kaip reikiant suprastų. Deja, taip ne visuomet būna. Štai, pagal nustatytą tvarką į Vilniaus grūdų produkty valdybą pristatė 10 tonų pernykusių sėklinių lubinų. Valdžios darbuotojai pasiūlė vežtis juos namo, nes esąs mažas daigumas, ir siūlėsi priimti tik kaip pašarinius. Įrodėme, kad jie neteisūs. Bet kol tai buvo padaryta, teko sugaišti dvi brangias darbymečio dienas. Žinoma, apsiomokė, nes du tūkstančiai rublių, kuriuos gavome papildomai, kai produkcija buvo teisingai įvertinta, pakelėje nesimėto". (Tiesa, 1973 m. rugs. 29 d., 1 psl.).

Laimingi buvo šalininkų kolchozininkai, gavę už lubinų tūkstantį sumą pinigų, bet su rugiais jiems jau nepasisekė. "Naujo gyvenimo" kolchozas surinko gerą rugių derlių, bet jis neturi pašarų. Kreipėsi į valdžią pašarų, bet ir ten nėra. Buvo įsakymas pašarus išvežti, tai didelė daugumą ir išvežė. Kolchozas turi 50 tonų rugių, bet neturi kuo galvijų šerti. Kitos iseitios jiems nebuvo, jie pradėjo rugiais šerti karves. Rugiai karvėms patinka, bet kiekvienam ūkininkui turėtų būti aišku, kad rugiai žmonėms gali būti labiau reikalingi, negu karvėms. Iš kitos pusės, kiekvienam aišku, kad karvės nešertos nelikys.

Kolchozo vadovybė tuo reikalu kreipėsi net į pačią pašarų ministeriją. Paaikšėjo, kad krašte buvo ne vienas kolchozas, paliktas be pašarų. Valdžia įsakius išvežti rugius į Varėną, o pašarus jau kitur kolchozininkai turės gauti. Kolchozas ruošėsi išvežti rugius į didžiausią javų surinkimo punktą, bet iš Varėnos gauta laiškas, kad tuo tarpu to nedarytų. Varėnos stoties apylinkė užversta rugiais. Nėra transporto priemonių ir negalima jų išvežti.

Kolūkiu ekonomistė Česnulevičienė skundžiasi, kad žemdirbiams nėra kitos iseitios, kaip šerti karves rugiais. Česnulevičienės viešas raštas "Branginkime duoną" aiškiai pasako, kad dabartiniu metu, kai transporto priemonių nėra, kai javai genda lankuose, tenka rugius šerti karvėms, o vėliau, kai rugiai bus sušerti, tai nebus pašaro karvėms ir nebus rugių duonai. Visi mato, kad komunistinė sistema privedė prie didžiausios netvarkos. Per 30 metų jie dar neišmoko apskaičiuoti, kiek ir kada jiems reikės pašarų, kad nesušertų duonos karvėms.

Lietuviai išvežė Rusijon javus ir pašarus. Lietuvos derlius rusams pirmon eilen labiausiai rūpėjo ir teberūpi. O kuo lietuvis kolchozininkas maitins galvijus ir kuo pats mis — okupantui niekad nerūpėjo ir neberūpi.

vieta mūsų "naujamajai Lietuvai" įsteigti.

Štai kiek informacijų:
BRITŲ HONDURŲ GEOGRAFINĖ VIETA yra centrinėje Amerikoje, JUKATANO pusiasalio rytinėje dalyje, tarp Guatemalos ir Karibų jūros.

ZEMĖS PLOTAS: 8.800 kv. mylių.

Ž. PAVIRAIUS kalnuotas, didelė dalimi apaugęs miškais (dargi brangus medžio) Dirbamos žemės tėra ten tik 1/10 (dešimtoji dalis) viso ž. ploto. Yra irgi daug dykumų, kur dėl sausurų ir vandens stokos niekas neauga.

KLIMATAS karštas, tropikinis. Vargu ar būtų pakeliamas mums jame gyventi.

GYVENTOJAI yra įvairių rasių ir tautų (ten yra 6 tautos); Viso jų tėra 115.000. Pagal žemės plotą Britų Hondurasas yra didesnis už Amerikos Massachusetts valstybę, tuom tarpu kai jame gyvena tik šešta dalis Bostono miesto gyv. skaičiaus. Ten yra net 40% negrų, taip pat nemaža ir indėnų.

RELIGIJA yra krikščionių: 60% katalikų, o likusi dalis, daugiausia protestantų (šie yra buv vergai, įsisavinę savo "savininkų" religiją).

KALBA daugiausia anglų, bet yra kalbančių ir ispaniškai. Oficiali kalba yra anglų. Ja kalba ir visi negrai (savo šeimose), bet tokiu akcentu, kad kitiems, net ir anglams sunku juos suprasti. Indėnai kalba ispaniškai.

DARBAI — įvairūs. Vieni dirba žemės darbus (nors dirbama žemė derlinga, bet jos, kaip matėme, nedaug); kiti lieja prakaiktą miškuose; treči prieš visai derliaus surėmimo (ten auga bananai, greipfrūtai ir kiti šilų krautų vaisiai, taip pat ir kakao medžiai. Kiti, ana, gyvena miestuose, prie jūros užsima žvejyba, arba mieste turi prekybos įmones ar dirba prie statybos. Miestai nedideli (maždaug po 12.000 gyventojų) ir, be to, mediniai (namai maži, daugiausia, tik vienai šeimai).

VALDŽIA anksčiau buvo tik Britų, nes jų Hondurasas buvo jų kolonija tikra žodžio prasme. Dabar nuo 1964 metų vietos gyventojai turi jau savo valdžią, savivaldą, su savo senatu, su atstovų rūmais, net ir su savo ministerių kabinetu (su 8 ministriais). Užsienio politiką veda Britų pastatytas gubernatorius.

POLITIKA. Vietos žmonės šiausiai prieš Britų kišimąsi į jų "valstybės" reikalus. Jie

ir neatsilikę nuo eisenos. Jis žvaizromis žvilgteria į savo pamergę, kuri net ristele trepsena, jam pasidarą truputį gėda ir dėl jos ir dėl savęs.

Per didžiausias duris jie eina į bažnyčią. Juzukas užmiršęs, kad jis neturi ant galvos kepurės, iš įpratimo tvėrėsi už galvos ją nusijimti, bet sugriebė tik sau už garbanų. Suglumusį nuo tos nesekmės jį pastebėjo jo pamergė Ulitė ir pūsgarsiai nusijuokė. Taip jis suglumęs be jokiu pasiaiškinimui įslenka paskui visus į bažnyčią.

Visi žengia plačiai persikirtu bažnyčios laku, ten jau rado bent keletą tokių išsiriškiavusių "svodbų". Į naujai įgyjavusius vestuviniukus buvo nukreiptos visų akys. Labiausiai Juzuką nervino vaikai, kurie, jam atrodė, šaipėsi tik dėl to, kad jis ant "kabliuko". Laimė, kad bažnyčia ne tokia jau ilga ir bematant visa "svodba" atsідūrė prie Dievo statalo grotelių.

Juzuką, stovintį ant "kabliuko", net praktai išpylė. Ak, kad taip nors viena pora būtų dar iš paskos, būtų drąsiau. Dabar gi lyg tyčia, pro šalį jį žiūrėdamas, prašliaužė toks nemažas berniukštis šlaukuoto vedu, rudąs neapkirpta plaukais. Jis žiūri — tai nieko, bet vieną akį pamerkė, o dešiniuoju pečiu jį taip užkludė, kad Juzukas vos išsilaukė vietoje, nepasviręs..

Sugaudė vargonai, kuriuos stipriai mynė vargamistra, ir tuojau išėjo kiek aptu-

Kalantos kalnelis

Skamba gražiai ir kilmingai. Kur toks yra? Kalantos Kalnelis yra Chicagoje, tirščiausiai lietuvių apgyventoje bendruomenėje (seniau sakdavome "kolonijoje") per vieną bloką nuo Lithuanian Plaza!

Kas važiuodamas California Avenue tarp 65 ir 66 gatvės nepastebėjo linkamai plėvėsuojančią skaisčiai raudoną-žalia-geltoną trispalvę, didelio formato ant aukšto stiebo iškeltą Lietuvos vėliavą, kuriai draugystę paliko tokio pat formato Jungtinių Amerikos Valstybių vėliava?

Pastebėjęs Lietuvos vėliavą saugioje Amerikos vėliavos draugėje akylus prošeileis lygiagrečiai pastebės ir kitą akis džiuginantį dalyką, būtent kad tos vėliavos yra iškeltos didžiulio, trijų aukštų trilinko mūro namo erdviame kieme, kurs prieš keletą metų nieku iš kitų didžiulių apartamentinių namų kiemų nesiskyrė, o šiandien yra stebinančiai įvairiausia augmenija turtingo botanikos sodo miniatiūra, kur viskas nepaprastu vešlumu auga, bujoja, žaliuoja, žydi, klesti ir vaisiais noksta! Tikrai, tokio rojus ir Adomui su Jeva būtų pilniausiai pakakę, o ką besakytį tokiems mirtingiems žmonėms kaip mes šiandieną.

Nedrausiai pradėti ties patios gamtos meniškai išauginta gyvatvėre sustojęs gerėtis kaktusais, magnolijomis, rožėmis, pažįstamais ir nepažįstamais žydinčiais ir nežydinčiais krūmėmis.

nori nusikratyti Britų gubernatorium ir turėti savo laisvą nepriklausomą valstybę. Tik iš tos jų siekiamos "laisvės" jiems būtų mažė naudos. Ji būtų labai trumpą laiką, nes i Britų Hondurasą pretenduoja maždaug 5 milijonų Guatemala. Ji tik ir laukia Br. Honduraso "išsivadavimo", kad galėtų jį sau pasiglemžti. Dabar to padaryti jai neleidžia Britai.

Tai va, koks yra Britų Hondurasas, ta mums, pagal prof. K. Pakštą, "pažadėtoji žemė"...

Manding nereikia nei aiškinti, kad ta žemė ne mums ir ne mūsų "naujamajai Lietuvai"...

Pamirškime ją ir šiuo metu negalvokime apie tegul ir labai gerus, gražius planus įsteigti kur nors pasaulyje, svetimoje žemėje savo "naująją Lietuvą", savo antrąją valstybę, net tai yra ne pagal mūsų jėgas.

Aš turiu kitą emigracinę problemą, tikriau sakant okup. Lietuvos žmonių gelbėjimo iš okupacinio Sovietų režimo, kuris jiems yra nepakeliamas, nepakenčiamas. Tuo klausimu parašysiu sekanciam straipsnyje.

liasi ir medeliais. Prie įėjimo pastebi granito akmenį su užrašu: "Sodyba. Lithuanian Home". Tai gi tas kūnas stojisjis žodis, kurį populiarūs žmonių daktaras Jonas Adomavičius tiek ilgai ir įtikinamai kalbėjo. Daug yra daug kalbančių, bet kad žodžius lydėtų veiksmai, tokių nėra daug. Su Sodybos įkūnimu daktaras tikrai yra pastatęs savo pasišventimui "paminklą ne rankomis statytą".

Bet štai ir jis pats pro tankią akacijų, tujų, eglėlių ir kitokių medelių angą bejėgas. Visuomet linksmas, draugiškai nusiteikęs, jumas ir gražiai nuaugęs, su ilgiais plaukais, pats gyvena taip kaip visus kitus savo tautiečius per Naujienas ir Draugą, per Daukus ir Margutį dieną iš dienos metai iš metų moko. "Tik daugiau tų "džiūsių", rauginto pieno, pasukų, tik fiziškai ir psichiškai susveikėti!" Jau daug kas šio nesutautos misionieriaus įkalbėjimų pradėjo klausyti ir apsidžiaugti paklauses.

Tą vakarą daktaras su savo štabu turėjo daug darbo Sodybos viduje, kur visas erdvus "beismantais" yra paskirtas įvairiausiai rekreacijai — pradėdant salike su estradele, kurią galima pagal reikalą paversti scena ar aktoriumi. Kelios stambios šventųjų stovyklos sustatytos, panašiai kaip dailės muziejuje ar koplyčioje. "Mat, marjionai buvo išmetę į sąslavyną, tai mes ir išgelbėjome paaiskino šio žiemai beisiurengiančio lietuvių veteranų avilio spiritus movens. "O bandyk pabarti už tokį relikvijų išniekinimą, tuojau šaukia, kad kunigus šmeižti!"

Tą vakarą buvo rengiamas Sodybos įnamiams lietuviškų ir šiaip naudingų filmų teatras. Visi buvo užimti ir į klausimus atsakinėti neturėjo laiko. Kieme prie plataus stalo ir ant suolo bei atlošiamose kedėse sėdėjo ir gyvai šnekučiuavosi Sodybos gyventojai ir gyventojos; pastarųjų atrodė, buvo daugiau. Išlydėdamas daktaras parodė iš margų margiausių žolių, gėlių, augalų aukštai mlžiniską galvos iškėlusias dvi saulegrąžas, kiekvieną turinčią mažiausiai po gerą "gortijų" nunokusį stambių sėklų. Pats pasakojo, didelė dauguma gėlių ir krūmelių čia yra pagarbata iš jo paties rezidencijos kiemo.

"Daktare, o kur rūtos?" paklausiau, tikėdamas jį pagaliau pagavęs.

"Ana, va!" jis parodė plačiu rūtų vainiku apsodintą gražiai supiltą ir žaliai apaugintą kalnelį pačiame kieme — sodo viduryje. "Tai yra Kalantos Kalnelis", di kurio bus pastatyta mūsų didžiųjų tautos didvyriui pagerbti atitinkama skulptūra", paaikškino daktaras atsiseikindamas.

J. Pr.

JUOZAS KARIBUTAS

Pagrandukas ant kabliuko

Muzika vis grojo visokius širdį grandinantius maršus. Sesuo pradėjo atsiveikinti visus ten esančius. Visus bučiavo. Net ir vaikus, kurie jai po kojomis, tik jau tie, kurie buvo ant pečiaus ir ant koptūro, paliko neatsiveikinti.

Kai atsisveikinimas buvo jau baigtas ir "svotai" paskui vienas kitą išbildejo privaziuoti vežimus prie durų, kad galėtų susodinti pamerges. Juzukas nusišluostė asaras. Tik dabar jis suprato, kad be reikalo jis tų vestuvių taip laukė. Jos jam dabar atrodė visai kitokios negu kadaise, kai su kitais vaikais jis nuo priepiečio kitų grįčiose stebėjo.

Pamergės, tarytum gandrai, iš lengvo stypčiojo per priemenę link durų ir pagal eilę jas "svotai" į važius sodino. Viskas susimaišė: arklų skambalai, muzikantų maršai, vaikų, moterų bei vyrų įvairūs balsai, tarpe kurių dar pasigirdavo ir eržiū žvangimas. Juzuką sodino į kiek menkesnį vežimėlį. Jis su savo pamerge išgalo, o brolis vežiko vietoje ant priekinės lentelės. Dingo jam visos "onaras". Jis jau dabar pasijuto tikras "kabliukas". Juk jam nei arkliai "važnioti" neduoda. Ir iš kar-

to jam dingo tas pasididžiavimas, kad jis irgi jau "svotas".

Žvanga arklų skambalai. Mėto jų pasagos suveltas sniego gniužtes ir dardydami žiemos laukų mirtingą tylą lenkyniauja. Kiek tik akys užmato baltų laukų plotai. Vietomis viensėdžių tamsūs kamainai, kyšojo iš storai sniego klotu apdengtų stogų. Pro vieną tokį pravažiuojant dar amtelėjo šuo, bet apglušintas tiek įvairių skambalų greit, lyg išsigandęs, pasislėpė.

Kai visu greičiu į šimonių girelę įnėrė, Juzukui atrodė, kad išsilapstė visi, kas tik dar gyvas joje buvo. Visas miškas sukliuso. Snieguotos eglės, lyg vienuolės baltarūbės, tartum lenkėsi pravažiuojančiai "svodbai", linkėdamos jauniesiems laimingo ir ilgo gyvenimo. Juzukas matė tik vieną ilgauodegę vorę, kuri skambalų apglušinta liuoktelėjo skersai kelia, tik nepakliudama po važiu ir atsідūrė medžio viršūnėje.

Igaga — sužvengė kažkuris eržilas, aidas nuskriejo per girelę, atsimušdamas keletą kartų ir nubanguodamas tolyn. Juzukas sėdėjo tarytum kuola prarijęs. Ir jam viskas buvo nepaprastai gražu... Jis norėjo dabartinį džiaugsmą išreikšti vaikščiojimu, bet susilaukė. Jam atrodė, kad dabar jis lyg liuoktelėjo keletą pėdų ir turėjo priylgti anieams "svotams", kurie valdė greitakojus ciklus žirgus. Jis dabar tik žvilgtelė į savo pamergę, kuri jam dabar atrodė

tokia "špilka", prasivėpus, kartais garsiai nosį patraukdama, sėdėjo šalia jo lyg apuokas. Ji, pamačiusi kad sekama, nevykusiai jam nusisipsojo ir nubradė savo smailą nosytę rankovės galu.

I BAŽNYČIA

Pamergės, šalčio bijodamos, klykdamos sugužėjo ant "kvataros". Gi "svotai" rišo žirgus prie tvoros, visai kaip toje dainoje. Jie juos uždenę raštuotom gūniom, o ant sniego pametė kuokštus šieno, kad pasitvirtintų. Pamergės jau buvo visos viena kitą aptvarkiusios, iš visų pusių apsižiūrėjusios, kai "svotai" "sugriuovo" į vidų. trepsdami tarytumei visiems iš kartos staiga sušalo kojos. Visi jie su šilkiniiais kaspinėliais ir rūtelėmis pasipuošė.

Vienplaukės merginos irgi prisisagstė plaukus rūtų šakelių. Jos stoja "svotams" iš dešinės ir vyriausias "svotai" pradeda tvarkyti eisną į bažnyčią. Kai jau visi buvo į savo vietas sustatę, jis, lyg patikrinimą darydamas, pereina sakydamas, žiūrėdamas, kokios mano atsakingos pareigos, ir jas aš turį atlikti labai gerai. Po to pranešė, kad jau galima pradėti žygį į bažnyčią.

Ne į koją eisną prasideda. Sniegas girgžda po kojomis ir Juzukui jis veltasi, kartais guzalais trukdydamas tinkamai žygiuoti. Jie žengia visi dideliais žingsniais ir jam tenka suspartinti, kad galėtų spėti

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

3007 WEST 63rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Telef. 695-0533

Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: HEMlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Firmadieniai ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. penktadieni nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tik susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-6270

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRIAUCELIUNAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

6132 So. KEDZIE AVE.

Telef. WA 5-2670.

Neatsiliepus — skambinti 471-0225.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Firmadieniai, antradieniai,
ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniai nuo 9 iki 11 val. ryto tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Val.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penktadi. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniai
2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatsiliepa, tai telefonai GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai ir protezai. Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniai 9-11.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: Prospect 6-5084

PLAUKI

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

Plaški — tikrai geriausias

PO EUROPA PASIDAIRIUS

Rašo DAN KURAITIS

VARSUVA — LENKŲ SOSTINE

Karo metu išgriauta Varšuva jau atstatyta. Daugiausia jos išgriovė vokiečiai, bet vokiečiams buvo lengva griauti, nes rusai jiems padėjo. Rusai kirto vokiečiams prie Volgrado, kirto prie kelių kitų strateginių vietų, bet kai sovietų jėgos priartėjo prie Varšuvos, tai rusų karo jėgos susiparalavo. Nei rusiška artilerija galėjo šaudyti, nei sovietų lakūnai galėjo skraidyti, nei sovietų žvalgai galėjo pereiti Vislę ir pasidairyti, kas mieste darėsi.

Man atrodo tada, atsimenu, kad sovietų karių ausys užsimšo ir žiūronai kitu galu rodė. Rusai ne tik patys Varšuvoje buvusių vokiečių neapsaudė, bet jie net nematė, kad

GRADINSKAS
GRUNDIG
RADIJAS
TIK \$14.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ
GELEŠ VISOMIS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA.
R. & E. N. A. S.
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-3063

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linskumo arba liūdesio valandom
grauzianus gelės ir vaikai antkapų
papusimui ir sezoninės
kapams gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadieni ir sekmadieni nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telefonai: HEMlock 4-4412
7189 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro turpstantį sniegą liepia
auzūnui išskleisti mažutį, deimantų spindulį žiedą, apkauso medžių šakas
arginiais, kaip kontetėmis ir pamazu įveda į gamtos vaizdą ir garsų ste
oukus. Dramatiška besikeičiančiose gamtos scenovairuose svaioja
juokaujanti ir verkianti poetė, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir smūgių
geimes.

- Naujieneose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.
1. J. Augustaitis - Vaidūniene, ZVAIGZDŲ NAKTYS. Didelio tomo, 128 psl. Kaina \$1.—
  2. Jurgis Baltusaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos ciseninio turmato, 157 psl. \$2.00.
  3. Butky Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
  4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VĖTROJE. 84 psl. rinktinė, 10% psl. kaina \$3.00.
  5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 100 psl. \$2.00.
  6. Anatolijus Kairys, AUKŠNĖS ŽEJA. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.00.
  7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENĖ. Eilėraščių pasakojimai apie išviliatas lietuvaitės senovės laikais, su autormis iliustracijomis. 30 00
  8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI. Antano baranau ir Anykščių šielis, vertimas, 42 psl. \$2.00.
  9. Belys Rukšis, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
  10. Stasys Sančvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 107 psl., \$2.00
  11. Stasys Sančvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
  12. Petras Segetas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščių rinktinė, 92 psl., \$1.00.
  13. Petras Segetas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
  14. Eugenijus Grudis, AGUONĖ IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
  15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENČIJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50
  16. Alfonsas Tyruolis, METU VIENIŲ. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00
  17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 40 psl. \$1.00.
  18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.80.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiankyti į Naujienų
raštinę arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Dan Kuraitis apžiūrinėja karo metu Lenkijoje išgriautus, o vėliau atremontuotus senus pastatus.

čia ir josios griuvėsius. Šiandien Varšuva jau atstatyta, bet buvusio gyvumo tame mieste nėra. Esu matęs lenkus Varšuvoje prieš karą, tačiau ir šios dienos lenkus. Turiu pasakyti, kad yra didelis skirtumas tarp prieškarinio lenko ir šiandieninio. Prieškarinis lenkas Varšuvos gatvėmis skubėjo, turėjo reikalų, tuo tarpu šiandieninis lenkas visai kitoks: jis niekur neskuba, nes jam nėra ko skubėti.

Atsimenu, lenkų sostinėje maitė gerai apsirengusius vyrus ir pasipuošusias damas, tuo tarpu šiandien Varšuvos gatvėmis slankioja įvairiausi tipai. Prieškarinis lenkas turėjo tikslą,ėjo, darbą planavo bižnį, tuo tarpu šiandien Varšuvos gatvėmis matai lenkus be vilties. Bandžiau vieną kitą užkalbinti. Pasišakdavau, kas esu ir kokiais sumetimais sustojau kelios dienas Varšuvoje. Kalbėjau su paprastais lenkais ir užkalginau kelis inteligentus. Tinkamo, aiškiau ir suprantamo atsakymo iš užkalbinto varšavioko negausi. Sudarydavau išpušius, kad jis buvo nepatenkintas, bet aiškiai nepasakydavo, kas yra to jo nepasitenkinimo priežastimi.

Negaliu užmiršti lenkų studentų kartojamų pasakojimų apie Varšuvoje stovinčius "kultūros rūmus". Tuos namus lenkams pastatė Stalinas. Jam buvo nepatogu. Jis leido naciams išgriauti senus lenkų sostinės paminklinius palacius, todėl jis nutarė pastatyti "pavyzdinius namus". Lenkai žinojo, kad Hitleris griovė su Staliniu susitarę, o namus statė ne rusai, bet rusų vadovaujami patys lenkai.

Mes tų namų nekenčiame, nes Varšuvoje jie visuomet sminga į akis. — pasakojo studentai. — Kai mums nusibosta į juos aukštus mūrus žiūrėti, tai mes įžengiam į tų namų vidų, keltuvais iškylam ir dvidešimtį aukštą ir galime laisvai žiūrėti į mūsų Varšuva, nematome to Stalino statyto "kultūros namo".

Lenkų valdžia komunistinė, profesoriai rusiški, dėstymas maskviškas, namai stalinistiški, bet lenkų jaunimas nemėgsta to, ką valdžia ir jos primesti atstovai jam kala į galvą. Pasiziūrėjus į lenkus studentus, man prisiminė lietuviškoji:

"Užtrauksim naują giesmę, broliai,
Kurį jaunimas tesupras...
Ne taip dainuosim, kaip iki šiolei.
Kitas mąstysime dūmas...
Man susidarė išpušis, kad lenkų jaunimas jau mąsto visai kitas dūmas.
(Bus daugiau)

Zagariečių Klubas

Lietuvių Zagarės klubo patostoginis susirinkimas įvyko rugsėjo 23 d. Hollywood salėje. Dalyvavo gausus narių būrys. Pirm. Povilas Masilionis pradėjo susirinkimą ir pranešė, kad per atostogas mirė net 4 nariai: Viktorija Stankus, Kazimieras Putris, Jonas Jaseckas ir Mary Adomaitis. Visi buvo pagerbti atsisojimu ir tylos minute. Mirusių šeimoms išreikšta gili užuojauta.

Nutarimų rastiško Juozo Keturakio protokolas ir valdybos pranešimai buvo priimti be pataisų. Parengimų komisija pranešė, kad piknikas, įvykęs birželio 24 d., buvo sėkmingas ir davė gražaus pelno. Buvo pareikšta padėka visiems geros valios lietuviams ir nariams, prisidėjusiems prie pikniko. Dėkojame Aldonai Daukieni ir Naujienoms už pranešimus apie klubo parengimus. Buvo perskaitytas Naujienų laiškas, kuriuo klubo nariai kviečiami atvykti į banketą. Klubo nariai nutarė dalyvauti bankete, nes kiekvienam aišku, kad be Naujienų būtų sunku kas padaryti, sušaukti susirinkimus ir aptarti klubo veiklos reikalus.

Klubo metinis parengimas įvyks lapkričio 3 dieną. Kiekvieno nario pareiga šiame vakare dalyvanti. Sekantis klubo susirinkimas įvyks spalio 28 dieną, Hollywood salėje, esančioj 2417 W. 43rd St. Bus parenkami darbininkai ruošiamiems parengimams. Susirinkimui pasibaigus, buvo pagerbtas pirm. P. Masilionis jo gimtadienio proga. Visi sugieđojam jam "Happy Birthday", o vėliau pasivaishinom ir maloniai praleidome laiką. Rožė Didžgalvienė, koresp.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

PADĖKA
A. A.
WILLIAM KONDRAT
Mūsų mylimam broliui ir dėdei mirus, reikiame gilia padėką visiems, taip skaitlingai lankiusiems koplyčioje, išreikiusiems mums užuojautą žodžiu, laiškais ir spaudoje ir palydėjusiems jį į jo amžiną poilsio vietą.
Nuokirčiai dėkojame jo draugams grabnešiams, padariusiems jam paskutinį patarnavimą, ponui Dan Kuraitiui, turiamam gražų atsisveikinimo žodį, p. E. Giedraitienei už taip jausmingai sugieđotas giesmes ir visiems užrašiusiems šv. Mišias, aukojusiems labdariniams tikslams ir atsuntusiems geles.
Ypatina padėką reikiame Laidotuvių Direktoriumi Povilui J. Ridikai už didelę pagalbą mums tokiu skaudžiu momentu, sklandžiai suorganizuojamam visą laidotuvių eigą ir savo trumpu žodžiu peržvelgusiam visą mirusio gyvenimą ir jo nuveiktus darbus.
Visiems nuokirčiai ačiū.
Dėkingai:
Sesuo. Teresė Lukšienė, seserėčios — Eleonora Marčiulionienė, Bronė Kovienė, Genė Draugelienė ir jų šeimos.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Neklyskite, ... kas sėja ant kūno savo, ir piaus pagedimą; o kas sėja ant Dvasios, iš Dvasios piaus amžiną gyvenimą. Gal. 6:7, 8.

Jei leidžiame kūniškiems, saumylingiems, neteisingiems kūno norams valdyti mūsų širdis ir mūsų gyvenimus, tada sėjame ant kūno: ir kiekvienas pasekantis sėjimas, yra pasekmingesnis ir geriau užtikrinąs pabaiga tokios kelionės, vedančios prie mirties — Antrosios Mirties. O kiekvienas sėjimas ant Dvasios, kiekvienas pasipriešinimas kūno norams, saumylumui, ir t. t. ir kiekvienas panaudojimas naujos valios, dvasiškuose dalykuose, kurie yra svarūs, kurie yra garbingi, kurie yra geri, kurie yra teisingi, reiskia sėjimą ant Dvasios, kuris atneš gausią Dvasios vaisių; o jei nepaliausime taip daryti, pabaigoje savo kelionės būsimė tinkami Dievo prizadams ir surėdymui ir gausime gyvenimą amžiną Karalystėje.

Kristus pasakė, kad Jis įsteigs bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne kiekvienam aišku, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kristaus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedideleje knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŠTOMAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-9601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktoriu
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS IR NAKTĮ.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Rusai, lauk iš Lietuvos!

Maskoliai mūsų brolius Lietuvoje varo iš namų (Iš laiško)

„Seniai rengėmės rašyti, bet vis laukėme kada atvažiuos valdininkai apmatuoti mūsų namų. Kada apmatavo, buvo rugpjūtis o kai atvežė įkainavimą, buvo jau rugsėjo antroji pusė. Norėjau ir Tamstai rašyti, kiek bus įkainuota, tai dabar jau žinome, kad 4,836 rubliai.

Jau ir dabar, jei nori, gali griauti pastatus, ir kai bus tušti pastatų vieta, tik tada tegausim pinigų.

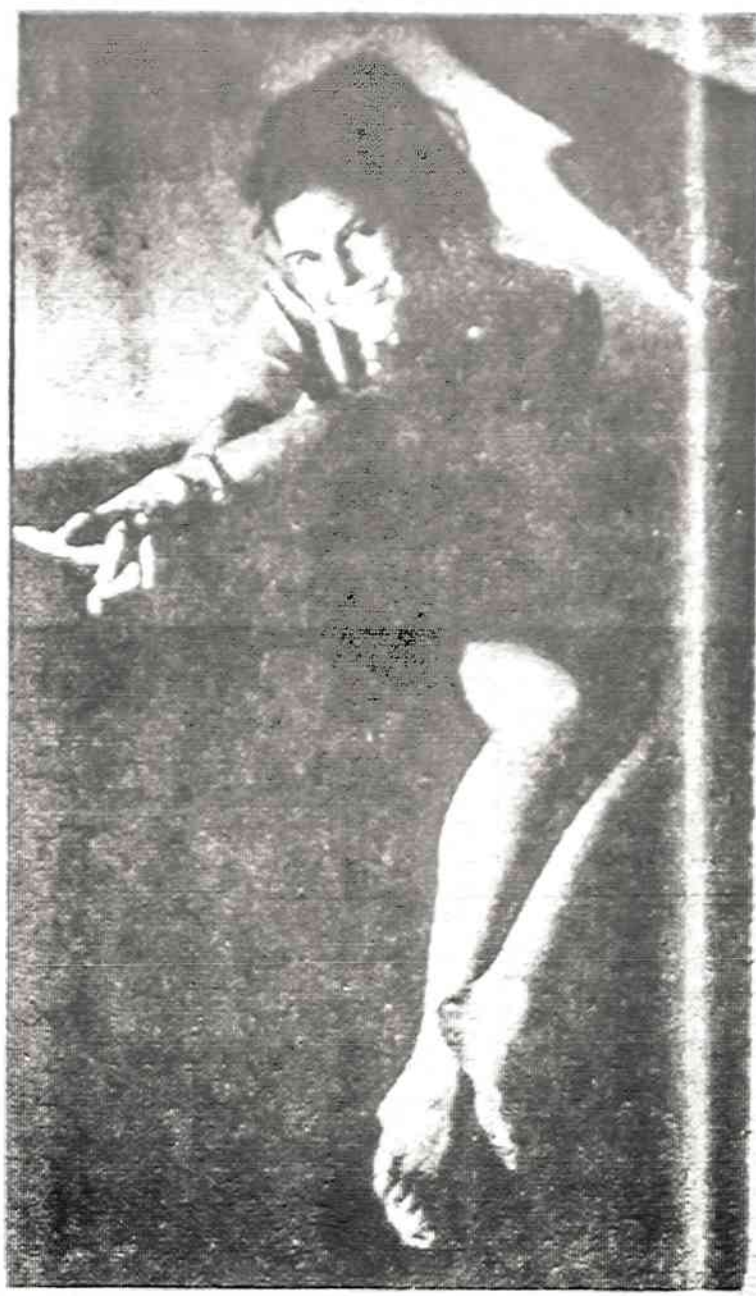
Jie siūlo statyti naują namą statybvietėje, bet kur mes ga-

lim statyti, kad neturime nei sveikatos, nei tiek pinigų... Tad — mergaitė (duktė — baigs vienuoliktą skyrių, pasirinks kokią specialymę, išsikels į miestą, mama (žmona — grįš prie savo tėvų) X miestelį už 6 kilometrų nuo mūsų, o aš — į kapines. Bet tas tebus dar tik kitą rudenį...

Dabar mūsų kolchozas pats lidžiausias visame rajone. Mūsų kaimas bus gyvulių ganykla...

Rašei, kad pas jus vasara buvo šilta ir dažnai palijo. Tas pats ir pas mus buvo. Vasara buvo labai karšta, dažnai lijo, ir bulvės, ir daržai, ir karvutei pašaro gavome užtekinai.

Dėkoju širdingiausiai už patarimus. Mielas mano... kad man ne tik skrandis yra nesveikas, bet manyje yra šimtas ligų. Praeitą žiemą žadėjo daryti operaciją dėl šlapumo, bet kad širdis labai menka bėra, tai ir nebedarė. Esu visokių ligų suėstas. Išvardysiu visas ligas: pirmas — kraujo spaudimas, antra — širdies ir plaučių išpūtimas, trečia — viso kūno sklerozė. Šlapumas pagėdęs ir dar naktimis mėšlungis kojas ir rankas traukia. Dabar nuo tos ligos turiu geresnių vaistų, bet kad kenkia širdžiai. Jų pavadinimas „Lineto!“, geriama prieš valgį, bet kad reikia nuryti, ko-

Silvia de Toledo Sommerlath, graži vokiečių, 25 m. V. Vokietijos biznierių dukterė. Kalbama, kad ji gali tapti švedų karaliene. Ji draugauja su nauju švedijos karalium Karlu Gustafu.

kie yra bailsis ir tuojau pajuntu širdies blogumą. Tad, pasilik, mielas... laimingas, kad dar esi sveikas, ir aš pasilieku... Gal paskutinį kartą berašau...

nos ir po to atpigimo pasilikta 16,6 nuosimčių aukštesnės kaip buvo prieš metus laiko.

Kainos krinta ir kyla

Praeitais 7 dienas pieno, daugumos daržovių ir jautienos kainos buvo aukštos, nors daugelio kitų produktų kainos buvo kiek žemesnės. Pienas pabrango 10 centų galionui ir dabar už galioną pieno mokama po \$1.31; „half and half“ 47 centai, sviestas \$1.08; Vištiena 3 — 7 nuosimčių pigesnė.

TRUMPAI

— Ponia Ona D. Kudžius, Mich., atsiliepė teigiamai į Naujienų platinimo bei naujų skaitytųjų vajų, užsiskakdama Naujienas vieneriems metams per Detroito visuomenininką ir lietuviškos spaudos bendradarį Alfonsą Naką. Kadaisė Naujienas skaitė jos miręs vyras Juozas.

— Stanley Petrasas iš Minocqua, Wis., išvyko į Alamo, Kalifornijos valstijoje.

— Don Adams išrinktas Illinois valstijos Respublikonų partijos centro komiteto pirmininku. Jis yra Amerikos lietuvis ir Lietuvos respublikonų lygos Gardėn narys.

— V. A. Kryžanauskas, Stayner, Ont., Kanada, užsiskakė Naujienas vieneriems metams ir

Spalio 2 d. Helsinkyje mirė garsus suomių vidutinio ir ilgo distancijų bėgikas Paavo Nurmi, 76 m. Čia jis mirties 1929 m. nuotraukoje. Trijose Olimpiadose: 1920, 1924 ir 1928 metais jis laimėjo 9 aukso medalius ir pastatė 12 pasaulio rekordų.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

FOUNDRY FOREMAN MELTING EXPERIENCE

At least 5 years experience on Cupola. Major U. S. Corp. Submit resume to:

ABEX CORP.
4544 WEST 26 ST.

An equal opportunity employer

NIGHT WATCHMAN
For enclosed lumber yard. Middle aged or elderly man preferred. English speaking.
MALKOV LUMBER CO.
ROOSEVELT RD. & CAMPBELL AVE. 733-7900

SERVICEMEN
Graphic arts equip., photo mechanical offset press or bindery equip. Splendid opportunity for exp. mechanics. Hourly, wky. or contract basis. Call 376-5657 and get the facts.

MODEL MAKER — MACHINIST
Tool room work. Small mechanical automotive parts. Top pay. Apply in person
HOOF PRODUCTS CO.
6543 So. LARAMIE
Tel. 594-7200

PRODUCTION FOREMAN

At least 5 years supervisory experience in production line.

Major U. S. Corp.
Submit resume to:

ABEX CORP.
4544 WEST 26 ST.

An equal opportunity employer

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

LIGHT ASSEMBLY 1st Shift.
Good starting rates. Plus Company benefits. Apply
NU-DELL PLASTICS
6467 No. AVONDALE
Phone 775-6373

LIVE IN HOUSEKEEPER
Light cooking. Own room. 4 adults top salary & home for right person. Recent references. English necessary.
HINSDALE
666-5898
8 A. M. to 3 P. M.

GENERAL OFFICE
Car biller, cashier, general office. Work at one of the North Shore's finest automobile dealers.
446-9595
Call Mrs. HUBER
9:00 A. M. — 5:00 P. M.

ta proga tarp kitko rašo: „Pas mane kurį laiką gyveno mano švogeriš Januarius Reivytis. Jis skaitė Naujienas. Turiu pasakyti, kad Naujienos man patiko, todėl jas užsisakau. J. Reivytis išsikėlė į Hot Springs sveikatos sumetimais ir ten tikisi pasilikti iki pavasario. Gaila, kad pas mus laikraščiai ateina pavėluotai, bet tai pašto kaltė, o ir mes toli gyvename“...

— Dail. Vladas Vaitiekūnas, Willow Springs, Ill., Naujienų platinimo vajuos proga, užsiskakė Naujienas vieneriems metams.

— P. Mikšys, Juno Beach, Fla., atsiliėpė vajui 5 dol. aukš. Vajuos komisija nuosirdžiai dėkoja rėmėjams už aukas, platinimojuos už pastangas, o naujienas skaitytojams už dėmesį ir gerą pavyzdį. Visi skaitytojai yra prašomi rėmti Naujienas ir jas platininti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytąją. Visi lietuviai yra kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti.

— Juozas Kapačinskas, LŽS Chicago's sk. valdybos narys, užsakė 2 bilietus į Naujienų banketą spalio 21 d. Veteranų salėje. Visi yra kviečiami dalyvauti ir rezervuoti vietas iš anksto Naujienose.

— Chicago's miesto bei apylinkių gyventojai žino ir pažįsta balsą helikopteriu skraidančio Officer Vic, pranešėjančio eismo padėtį per WMAQ radijo stotį didžiausio judėjimo laiku.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS.

DEL VISU INFORMACIJU, KREPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI
VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

NORITE PIRKTI AR PARUOVI NAMŲ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064 Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Nuosavybės — Kitur

FLORIDOJ — ST. PETERSBURG IR APYLINKIŲ
Island Real Estate
4506 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beach, FL 33706
Area code 813 362-1441
LAIMA JAKUSOVAS, brokeris

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

NAMŲ REMONTAS PRIEINAMA KAINA
Irengiu ir taisau kambarius, vonias, virtuves. Atlieku cemento darbus: šaligatvius, laiptus ir t. t.
ZIGMAS
Tel.: 778-0838 ar 651-9625

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir lūgdjami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai prižiūrytų darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 775-5888
Anicetas Garbėlauskas, sav.

Jis yra tarpe 10-ties sėkmingiausių Tilden Tech. mokyklos alumnų, kuriems pagerbti miesto meras R. J. Daley spalio 12 d. paskelbė tos mokyklos Hall of Fame diena. Officer Vic propaguoja Tilden mokyklos alumnų sueigą Lexington restorane. Jo pavardė yra Petrusis.

— Balso 108 skyrius šaukia narių susirinkimą š. m. spalio mėn. 12 d., penktadienį, 7:30 val. vak., pirm. A. Daukienės namuose, 7159 So. Maplewood Ave. Bus renkami atstovai į Balso seimą, kuris įvyks lapkričio 10 dieną Clevelande.

— Krylovo „Šimtą Pasakėčių“ galima gauti pas vertėją už \$3.50. Gausite knygą, jei minėtą sumą pasiūsite tokiu adresu: Mr. Jonas Valaitis, 1823 So. 49 Court, Cicero, Illinois 60650. Telefonas 656-7366. (Pr.)

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIROUS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS.
BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

KUR NAMUS PIRKTI
MŪRAS VIENO BUTO. Vienas blokas nuo parko. Gazu šildymas. — \$20,000
2 AUKŠTU. 2 BUTŲ, medinis apkalta. Centralinis alyva šildymas. Garažas. Platus lotas. \$300 pajamų mėn. Prie mūso ofiso. \$22,900.
TAVERNA IRENGTA IR BUTAS. Mūro namas. Marquette Parke. — \$35,000
2 BUTŲ LIUKSUS MŪRAS — 2 po 5. Naujas gazu šildymas. Baras, virtuvė ir vonia beismante. Karpetai. Garažas. Blokas nuo parko. \$41,500.
TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — pora blokų nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kaina \$69,000.
6 KAMBARIŲ MŪRAS prie pat Marquette Parko. Naujas gazu šildymas. Karpetai visur. Garažas. \$22,200.
4 BUTŲ GRAZUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. Karpetai. 3 auto mūro garažas. \$42,000.
PALKIMO MŪRAS atneša \$4,000 nuomos. Naujas gazu šildymas. Mūro garažas. Kaina \$18,000.
PLATUS VERTEKAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 6 MŪRINIS. Atskiri šildymai kiekvienam butui. 30' sklypas. Geriausia vieta Brighton Parke.
2 PO 4 MEDINIS. Sklepas ir pastogė. Atskiri šildymai. Brighton Parke.
MŪRINIS 5 mieg., platus sklypas, modernūs irenginiai, arti mokyklų. Marquette Parke.
MŪRINIS — 2 po 6 arti mokyklų ir bažnyčios. Marquette Parke.
MŪRINIS, dideli kambariai, namas kaip pilis. 58th ir California.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty namus ir pastatus senus visų rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-9447

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2446 WEST 69th STREET
Tel.: RPublic 7-1941

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 61rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

REALTY CLASSIC
NAUJENAS
Lietuviai bėgi perka ir parduoda ir prope mažo bižai per
NAUJENAS

READER AND ADVISER
Also Card Readings
Mrs. Clark will advise you on love, health, marriage, business & etc. No problem too big or too small for her to solve.
4320 W. Fullerton
For appointment call 276-4624

Jau išėjo iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJOJI GOLD COAST INN
Geras lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sveikoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šeimos stiliaus maistą ir gerimus.
LARRY IR BEA LAURIAN
Naujieji Savininkai
2525 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 44-1419

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi krausty mo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, Coleriniai Certifikatai.
V. VALANTINAS

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidžiantį Lietuvai, bėgimą nuo bolshevikų ir gyvenimą tremtinio stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių fikslumu aprašyta pasikėlusios nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ISPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autoras buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ka jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGIŠKŲJU KILIMU I VILNIU. Kelionės į Lietuvą išpūdziai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ I ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pasibūstama neaprašyta turistinio ir agitacine pronažanda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAIKUOSE, 1944-54 m. 49 psl. \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultūrinį gyvenimą. Skurdūi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau tuokingi. Pasiūkime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS 52 psl. \$1.00.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.